

Anti-Pest Aanpak Merseberch

Wij willen alle leerlingen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen. Hieronder leest u het pestprotocol omdat pesten helaas overal gebeurt. Scholen die ontkennen dat pesten op hun school plaatsvindt zijn ongeloofwaardig en nemen het pestgedrag niet serieus. Het is belangrijk om een duidelijk en helder beleid te hebben waar alle betrokkenen op kunnen terugvallen in voorkomende gevallen. Dit protocol geeft vorm aan het bevorderen van een goed pedagogisch klimaat in de groepen en op school. Soms gebeurt dat met een methode voor sociaal-emotionele vorming. Ook zijn er scholen die in hun dagelijkse praktijk voortdurend aandacht schenken aan een goed pedagogisch klimaat zonder dat ze daarvoor een methode gebruiken. Sommige scholen schenken in periodes bijzondere aandacht aan het scheppen van een goed leefklimaat. In dit plan is de hoofdgedachte dat alle betrokkenen hun verantwoordelijkheid nemen; ouders, kinderen (de gepeste, de pesters, de meelopers) en het schoolteam. Waar het in het tegengaan van pesten uiteindelijk allemaal om draait, is het veranderen van de houding en gedrag van de leerlingen.

Het bovenstaande komt uit het Anti-pestprotocol. Dit protocol ligt als leidraad onder dit document waarin het plan van aanpak bij pestgedrag op Merseberch beschreven wordt.

We delen ons handelen op in twee categorieën: preventief en curatief.

Preventief

Binnen ons onderwijs vinden we het uiterst belangrijk dat kinderen leren om op een goede manier met elkaar om te gaan. Verantwoordelijkheid nemen voor jezelf, elkaar en de omgeving is één van de pijlers van onze visie. We besteden actief aandacht aan het scheppen van een positief pedagogisch klimaat met als doel het verbeteren van de sfeer in de groep en een toename van de cognitieve prestaties.

Hierbij gaan we uit van vijf bepalende groepsfases in een schooljaar:

- Forming (oriëntatie)
- Norming (normen, regels en gedragsverwachtingen)
- Storming (strijd om hiërarchie)
- Performing (klas wordt groep, in een veilig klimaat)
- Adjourning (afscheid)

Op Merseberch zijn 4 vaste schoolafspraken, namelijk:

1. Ik ken en gebruik de verschillende stemniveaus
2. Ik ben op de gang met een doel
3. Ik ga respectvol met een ander om
4. Ik ga respectvol met spullen om

In het document *Merseberch schoolafspraken* staan deze uitgebreid beschreven.

Enmalige activiteiten

Gouden weken:

De groep blijft de eerste twee weken van het schooljaar bij elkaar. In deze weken wordt extra aandacht besteed aan de 4 schoolafspraken, aan de klassenregels en aan de omgangsregels. Na de kerst- en meivakantie is hier ook weer extra aandacht voor.

De week tegen het pesten:

Elk jaar doen we mee met de week tegen het pesten. Tijdens kernconcepten staan alle activiteiten die week in het teken van verdraagzaamheid, sociaal gedrag en het feit dat pesten ontoelaatbaar is. Ook tijdens de kringen wordt daar in deze week extra aandacht aan besteed.

Incidentele lessen:

Er worden in de bovenbouw incidentele lessen gegeven over mediawijsheid, cyberpesten, omgaan met groepsdruk e.d. Hieronder vallen ook gastlessen van externen, zoals bureau Halt.

Doorlopende activiteiten

Talentgedreven werken

Op Merseberch zijn we onderweg om een Kindertalentenfluisteraar School te worden. We kijken naar talenten vanuit de visie van Luk Dewulf: Talent gaat niet over het uitblinken in een bepaalde activiteit, maar over elke activiteit die vanzelf gaat en die voldoening oplevert; die maakt dat de tijd vliegt en dat je je batterijen oplaadt. Van je talenten krijg je energie. Er zijn opgeleide kindertalentenfluisteraars in de school. Zij zijn tevens getrainde talentbouwers die het team leren talentgedreven onderwijs te geven. Het team bekijkt kinderen met een talentenbril, benoemt deze, maakt ze visueel en zorgt er waar mogelijk voor dat de kinderen hun talenten in kunnen zetten. We zoeken samen met de kinderen naar activiteiten en dingen waar ze blij van worden, met als doel hun veerkracht te vergroten. Wanneer kinderen zich kwetsbaar voelen, kunnen ze hun talent gaan overdrijven waarbij het als storend gedrag kan worden ervaren. Bij de kindbesprekingen wordt met elkaar gekeken welk talent onder het storende gedrag ligt, zodat we het kind van binnenuit kunnen versterken. Hierbij is die veerkracht heel belangrijk, maar ook de kring van helpende mensen om het kind heen.

Kringen

In de kringen wordt veel aandacht besteed aan het pedagogisch klimaat. Dit is de plek waar dingen die spelen in de groep onder de aandacht gebracht worden en worden besproken. Regelmatig doen we activiteiten op het sociaal-emotionele vlak, waaronder complimentenkring, talentopdrachten en meditatie. Ook werken we aan weerbaarheid en leren we kinderen hoe ze om moeten gaan met schoolfrustraties.

Schoolafspraken

Elke week staat 1 van de 4 schoolafspraken centraal. Deze wordt op maandag in de kring besproken en gedurende de week onder de aandacht gebracht en geëvalueerd.

Ik ga respectvol met een ander om

Dit is een belangrijke basisafspraken ter bevordering van een sociaal-veilig klimaat. Om de zoveel weken staat de afspraak een week lang centraal in de klas, maar hij geldt uiteraard continu. De afspraak omvat dat we uitgaan van het goede van de mens; dat we aandachtig naar elkaar luisteren; dat we aardig met elkaar omgaan (dat we elkaar dus niet uitdagen, pesten en pijn doen); dat we aardig over en met elkaar praten en dat we elkaar helpen. Kortom: dat we met een ander omgaan, zoals we ook willen dat er met ons wordt omgegaan.

Stappenplan grenzen aangeven

We werken standaard met het stappenplan 'grenzen aangeven'. Tijdens de weken waarin de schoolafspraken 'Ik ga respectvol met een ander om' centraal staat, wordt er extra aandacht besteed aan dit stappenplan. Kinderen kunnen naar anderen toe hun grenzen aangeven op het gebied van hun gevoel, hun lichaam, hun spullen en hun ruimte. Het stappenplan bestaat uit 4 stappen:

- 1) Geef duidelijk je grens aan,
- 2) Geef boos je grens aan,
- 3) Waarschuw de ander,
- 4) Doe waarvoor je gewaarschuwd hebt.

Toezicht op het schoolplein

Vanaf 8.15 uur voor schooltijd en tijdens alle pauzes is er toezicht van leerkrachten en/of ondersteuners op het schoolplein. Vanwege de zichtbaarheid van de leerlingen, geldt de afspraak dat er niet bij de fietsen en achter de schuurtjes wordt gespeeld. Vanwege de veiligheid geldt de afspraak dat materialen gebruikt worden waar ze voor bedoeld zijn en dat er niet gegooid mag worden met takken, dennenappels en steentjes. Er houdt ook een leerkracht toezicht op het pannaveld en de strook naast de grote schuur. Na schooltijd loopt een leerkracht of ondersteuner mee naar het hek.

Observaties

Tijdens de dagelijkse gang van zaken observeert de leerkracht hoe het gaat op sociaal emotioneel gebied met de leerlingen als individu en als groep. Er zijn een aantal meetmomenten. De leerkracht, maar ook de leerlingen uit de groepen 6 t/m 8, vullen twee keer per jaar de Sociale Competentie Observatielijst (SCOL) in. Tijdens kindbesprekingen in de onderwijsteam-vergadering worden, waar nodig, individuele leerlingen of de groeps sfeer ingebracht om met elkaar plannen te maken ter verbetering.

Vertrouwenspersoon / anti-pestcoördinator

De school heeft een vertrouwenspersoon, die tevens fungeert als anti-pestcoördinator. Zij is het schoolbrede aanspreekpunt als het gaat om pesten of ander ongewenst gedrag op het sociale vlak.

Curatief

We zijn ons ervan bewust dat er pestgedrag kan plaatsvinden, ondanks alles wat er preventief gedaan wordt. Dat vraagt om acties passend bij de mate en ernst van het pestgedrag.

Bij pestgedrag worden de volgende acties toegepast:

Incidenten

Openheid

Het pesten wordt openlijk en direct besproken in de kring, zodat de hele groep op de hoogte is van de situatie. Dit helpt om een sociaal vangnet te creëren voor het gepeste kind en om het aantal meelopers te beperken. De situatie wordt uitgesproken met de betrokken kinderen. Hierbij helpen we de kinderen om tot elkaar te komen en elkaar beter te begrijpen. Ook worden ze gewezen op de schoolafspraken.

Stelselmatig pesten

Bij stelselmatig pesten richten we onze aanpak op alle betrokkenen: het gepeste kind, de pester, de ouders, de klas- of groepsgenoten en het schoolteam:

Hulp aan het gepeste kind

- luisteren naar wat er is gebeurd
- het probleem van het kind serieus nemen
- zorgen dat het kind zich veilig voelt en uitleggen wat jij als leerkracht daaraan gaat doen
- met het kind overleggen over mogelijke oplossingen
- samen met het kind werken aan die oplossingen
- eventueel deskundige hulp van buiten inschakelen (bijvoorbeeld een weerbaarheidstraining of sociale vaardigheidstraining)
- zorgen voor vervolggesprekken

Hulp aan de pester

- met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent
- het kind helpen zijn relaties met andere kinderen te verbeteren
- grenzen stellen en die consequent handhaven
- het kind helpen zich aan regels en afspraken te houden
- zorgen voor vervolggesprekken

Het betrekken van/hulp bieden aan ouders

- ouders die zich zorgen maken serieus nemen
- ouders informeren over pestsituaties, over pesten en over manieren om pesten aan te pakken en te voorkomen
- verantwoordelijkheid ouders bespreken en met ouders overleggen over manieren om pestsituaties aan te pakken
- zo nodig ouders doorverwijzen naar deskundige hulp

Mobiliseren van de zwijgende middengroep

- groepsgesprek over pesten en hun eigen rol daarin
- met de andere kinderen overleggen over mogelijke manieren van aanpak en oplossing en hun rol daarin
- samen met de kinderen werken aan oplossingen waaraan ze zelf actief bijdragen

Als school de verantwoordelijkheid nemen / professionalisering leerkrachten

- de school neemt nadrukkelijk stelling tegen pesten en ontwikkelt een duidelijk beleid
- de verantwoordelijkheid voor het welzijn van de kinderen ligt bij het gehele onderwijsteam waaronder de leerling valt. De leerkrachten gebruiken de onderwijsteam-vergaderingen en de bouwgroepsbespreking als intervisiemoment om de verantwoordelijkheid te delen
- de school zorgt ervoor dat alle medewerkers voldoende bekend zijn met pesten in het algemeen en in staat zijn om het pesten in de eigen groep te herkennen en aan te pakken

Als het pesten door een grotere groep kinderen gebeurt, kan de 'no blame aanpak' door de anti-pestcoördinator toegepast worden.

[Anti-pestprotocol-bijlage de 'no blame aanpak'](#)

Incidenten registreren

Incidenten worden in ParnasSys geregistreerd.

grensoverschrijdend gedrag	actie van de leerkracht	communicatie met
incidenteel schoppen, slaan en schelden	noteren en direct de ouders inlichten	ouders, team
regelmatig schoppen, slaan en schelden	noteren en direct de ouders inlichten	ouders, team
uitdagen van de leerkracht	noteren en bij 3 keer ouders inlichten (eerder mag altijd naar eigen inzicht)	kind, ouders, team
uitdagen van de medeleerlingen	noteren en bij 3 keer ouders inlichten (eerder mag altijd naar eigen inzicht)	kind, ouders, team
treiteren, stiekem gedrag, naam valt vaak zonder	noteren en bij 3 keer ouders inlichten (eerder	kind, ouders, team

zichtbaar gedrag	mag altijd naar eigen inzicht)	
kinderen die in de slachtofferrol zitten	noteren en bij 3 keer ouders inlichten (eerder mag altijd naar eigen inzicht)	kind, ouders, team
dominant, haantjesgedrag, dwingend, macht willen, intimideren	noteren en bij 3 keer ouders inlichten (eerder mag altijd naar eigen inzicht)	kind, ouders, team